

Napsugár

GYERMEKIRODALMI LAP XLVIII. ÉVFOLYAM 556. SZÁM 2004. DECEMBER

12

LÁSZLÓ NOÉMI

FŐVÁROSOK

Harminckét magyar koronás király
Szentföldre vivő zarándokút mentén,
aranypecsétes törvénygyűjtemény,
félezer év felségsírok keresztjén –

primási palota, kanyargó utcák,
domb tetején fehér bazilika,
várfalon Szulejmán neve, egy török dzsámi,
vészterhes időt görget a Duna –

boltív és liliom, csipkézett mellvéd,
torony és bástya, kút és lantzene,
Lajos és Mátyás néz a fellegekből
este a hegycsúcs mintha vérzene –

polgári rendek, tűzoltó diákok,
malom, gyárkémény, cifra palota,
vita, országház, földalatti, reptér,
kórház, egyetem, akadémia –

lódobogás és hollószárny sötétje,
agyag és márvány, kő és színezüst,
huzal és érc és tükör és üveg,
s valami örök, fanyar, ősi füst.

Kedves kószáló barátaim, bevallom
nektek, büszke vagyok történel-
münkre. Decemberi utunk során
négy magyar királyi fővárost járunk
be: **Székesfehérvárt, Esztergomot,
Visegrádot és Budapestet.** Nagy kirá-
lyaink palotáiban, templomaiban még a romok
is a hajdani erőt, gazdagságot tükrözik.

Ámulunk-bámulunk, fényképezünk, s közben
mi is Karácsonyra készülünk, akárcsak fény-
ben úszó városaink.

Üdvöz légy, kis Jézuska,
Üdvöz légy, ó, kisbaba!
Mért fekszel a jászolban,
A hideg istállóban?
Ó, ha Magyarországon,
Bicske mezővárosban
Jöttél volna világra,
Akadnál jobb országra.
Mert adnánk jó mézecsét,
Vajat, édes tejecsét,
Szükségedet megszánánk,
Párnácskánkba takarnánk.

Merre zúgnak hajjai
Tiszának, Dunának,
Árpád hős magzatjai
Felvirágoznak.

Kölcsey: Himnusz

WEÖRES SÁNDOR PESTI DUNA-PART TÉLEN

Lassú felhő-árnyék
száll a jég fölött,
nagy foltta terülve
a két part között,

majd odébb húzódik
a Lánchídon át,
választ vánkosául
egy zöld kupolát,

ott se vár sokáig,
tovább szálldogál,
és mögötte lassan
jó az esthomály.

Milyen hidak kötik
még össze
Budát Pesttel?

Budapest 30 kilométer hosszan húzódik a Duna két oldalán. A két partot ma számos híd köti össze. A legrégebbi és leghíresebb a Lánchíd, melyet gróf Széchenyi István építtetett.

A Lánchíd

Idelenn a város
villanya villog,
de fenn a nagy ég
száz csillaga csillog:
a villany a földi,
a csillag az égi,
a villany az új,
a csillag a régi.

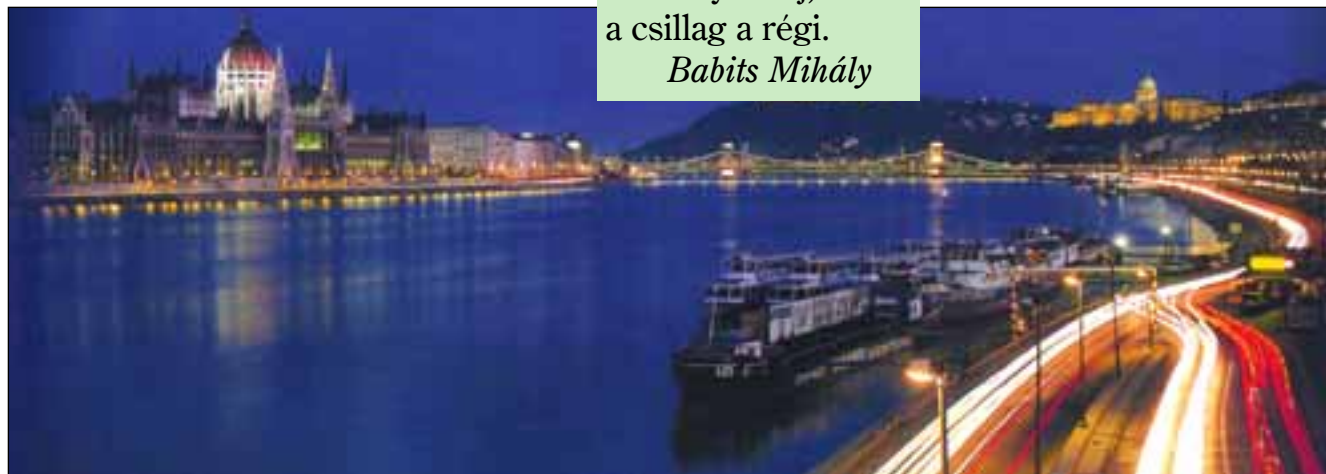
Babits Mihály

Hideg van, de egy kicsit azért letelepszem József Attila szobra mellé a pesti Duna-parton. Együtt hallgatjuk „hogycsog a felszín, hallgat a mély./ Mintha szívből folyt volna tova,/ Zavaros, bölcs és nagy volt a Duna.”

Közben Deák Árpád tanár bácsi elmeséli, hogy Magyarország történelme szorosan összefonódik a méltóságosan hömpölygő folyóval. A magyar állam fővárosai 1100 év óta a Dunához közel vagy éppen a Duna partján épültek.

Buda 1347-ben, Nagy Lajos király idejében lett főváros.

„Kerek Európának három város a gyöngye, Velence a vizeken, Buda a hegyen, a síkon Firenze” – így tartották a középkori utazók. S Buda, illetve a három város – Buda, Óbuda és Pest – egyesüléséből 1873-ban létrejött Budapest azóta is Európa legszebb fővárosa.

A budapesti Duna-part a Margit hídtól a Gellér-hegyig és a budai Várnegyed 1987-től a Világörökség védett kincse lett.

A KŐOROSZLÁNOK KARÁCSONYESTJE

Négy kőoroszlán őrzi a vén Lánchidat. Párban őrködnek a budai és a pesti hídfőnél.

Karácsonyeste a pesti parton havas sötétben állt az Akadémia öreg palotája, a nagy irodaházak, a lakóépületek ablakai viszont karácsonyi világításban tündököltek. Az üres Duna-parton kopogó léptekkel sétált végig az ügyeletes rendőr, nem észlelt semmi rendkívülit.

Az utolsó Duna-parti villamosok, a kilences és a kettes begurult a kocsiszínbe. A villamosvezetők, a karbantartók, az indítók, az ellenőrök sietve indultak hazafelé az ünnepi gyertyagyújtásra, s így nem hallották, amint a kilences izgatottan átszólt a ketteshez:

– Esküszöm, Ketteském, a saját szememmel láttam. A budai hídfőnél felpillantottam a hídra: akkor még mind a két kőoroszlán ott feküdt nagy mogorván az őrhelyén. Eszembe jutott, hogy elfelejtettem kellemes ünnepeket kívánni. No, sebjaj, majd a megállóból – gondoltam. De bezzeg néma maradt a berregőm, amikor ismét felnéztem a hídra! Képzeld csak el, se híre, se hamva a két kőoroszlánnak! Még a motorom is leállt a csodálkozástól! Bosszankodott is a vezetőm. De aztán a kavargó hóesésben, a Lánchíd közepén hirtelen felfedeztem a kőoroszlánokat! Egymás mögött baktattak át pesti társaikhoz...

– Elhiszem, Kilenceském – válaszolta ugyancsak izgatottan a kettes villamos. – Én

pedig oroszlánbömbölést hallottam!!! Először azt hittem: a fülem cseng! Másodszor arra gondoltam: egy hajókürt bűg lenn a vízen, de harmadszorra már bizonyos voltam benne, hogy a kőoroszlánok szólaltak meg: kellemes ünnepeket kívántak egymásnak.

– Együtt ünnepelnek! A kőoroszlánok karácsonya! Ilyesmiről még sose hallottam, pedig napjában ezer beszélgető utast szállítok!

– Én sem! Én sem! – rikkantotta a kettes, és izgalmaiban égnek állt az áramszedője. – Nem kellene odamennünk?

– Menjünk! – ujjongott a kilences. – De hát ajándék is kellene... Vajon minek örülne a négy kőoroszlán?

– Megvillamosoztatjuk őket! – jelentette ki némi gondolkodás után a kettes villamos.

– Nagyszerű ötlet! – lelkesedett a kilences.

Kiszöktek hát a kocsiszínből. – Vezető nélküli villamosok! – csodálkoztak az üres utcák, a gyertyafényes ablakok. Nagyot ámult a Margit híd, nagyot bámult az Országház, még nagyobb az öreg Akadémia komor palotája!

Csak a kőoroszlánok nem bámultak. Kecsen hancúroztak az omló hóban. Kőcsontjaik vidáman recsegték-ropogtak kergetőzés közben. Amikor elfáradtak, egymáshoz simulva elnyúltak a hóban. Ám egyszer csak hegyezni kezdték a fülüket: mintha valaki boldog Karácsonyt kívánt volna nekik!

Felkapták a fejüket, megrázták kőszőrényüket, s egyszeriben felismerték a két villamost. Tüstént talpon termettek, havas orrukkal sorra végigszimatozták a kocsikat, s közben vidáman dörmögték:

– Köszönjük a jókívánságokat, mi is kelle-

mes ünnepeket kívánunk nektek!

– Szálljatok be! Körbevillamosoztatunk benneteket! – ajánlotta a kettes.

– Itt a karácsonyesti Városnéző Különjárat! – rikkantotta a kilences.

– Ez lesz csak a jó mulatság! – bömbölte az egyik kőoroszlán, és betelepedett a kettesbe.

– Ez aztán a meglepetés! Még sose ültem villamoson! – bömbölte a második, és ő is beszállt.

A másik kettő a kilences villamosra ült.

A két villamos csilingelve zúgott el a Dunaparton. Csilingelt a Kiskörúton, a Nagykörúton, Pesten, Budán, mindenfelé. Hidakon és tereken suhantak keresztül. Az állatkert előtt

vidám trombitálás fogadta őket. A kőelefántok addig trombitálták az elefántindulót, amíg csak el nem tűnt a kanyarban a két villamos, kőoroszlán utasaival.

A jelzőlámpák zöldre váltottak, a neonfények szalutáltak, a szobrok integettek. Mire a körutazás végére értek, a karácsonyeste is véget ért. A kőoroszlánok megköszönték a két villamos kedvességét, és felszökkentek régi helyükre. Akkor ment arra újra az ügyeletes rendőr, és földbe gyökerezett a lába. De mire megdörzsölte a szemét, a négy kőoroszlán már komoran feküdt az őrhelyén.

Azóta is fejbólintással köszöntik a két villamost, valahányszor csak találkoznak.

Buda Árpád fejedelem szállásterülete. Az első várat IV. Béla király építtette a budai Várhegyen az 1241-es tatárjárás után, majd Nagy Lajos idején, a XIV. században lett a királyság fővárosa. Ekkor kezdődött el a palota építése, amelyet Zsigmond király a gótika, Mátyás a reneszánsz ízlés szerint bővített. Mindez a 150 éves török uralom alatt elpusztult. Csak leírások őrzik a csupa arany, márvány és kőcsipke palotát. A Várhegy mai arculatát csupán 100 éve kapta, amikor a hegyen új, monumentális királyi palota épült, a Mátyás templom karcsú tornyot kapott, a középkori várfal helyén pedig díszes kilátóhely, a Halászbástya épült.

A Mátyás-templom

A Halászbástya

Szent Gellért püspök szobra

A Várhegy szomszédságában álló hegyet Gellért püspökről nevezték el, aki István király tanácsadója, Imre herceg nevelője volt, és akit 1046-ban a lázadó magyarok hordóba zárva innen gurítottak le a Dunába.

A **pesti** oldal sok szép palotája közül az **Országház** a legismer-
tebb. Építéséhez a Kárpát-medencei Magyarország minden tarto-
mánya hozzájárult: a faanyagot a Székelyföld adta, a márványt Bi-
harban bányászták, a kőcsipkéket kalotaszegi kőfaragók készí-
tették. Festmények, szobrok, arany, márvány és kristály – az
1906-ban elkészült csodálatos Parlamentből irányítják az orszá-
got, itt tartják a legdíszesebb ün-
nepségeket, amikor tudósokat, írókat, mű-
vészeket, sportolókat tüntet ki az államfő.

**Az
Országház
a Duna
felől
illetve a
díszlépcső**

**A címlapon csokornyak-
kendőben várom az anygalt,
de abban feszítettem az Ope-
raház bíborpáholýában is.**

Psz! – suttoja Mária –
Most már sok az ária!
Fut a kikiáltó:
Alszik a Megváltó!

Visky András

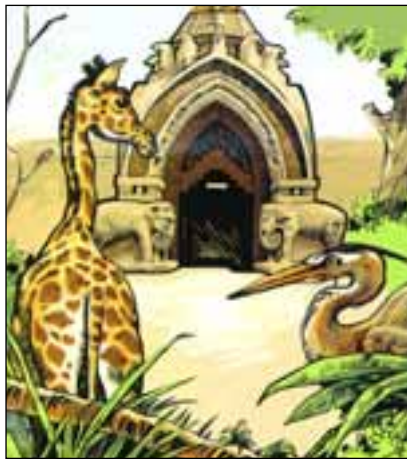
**A Nemzeti
Múzeum
ünnepi
díszben.
Itt szavalta
Petőfi Sándor
1848. március
15-én a
Nemzeti dalt.**

A Millenniumi Emlékmű

Budapest legjelentősebb útvonala az Andrássy út, amely a belvárost köti össze a Városligettel. Alatta halad Európa legrégebb földalatti vasútja. Ezen suhanunk ki a sok látnivalót nyújtó Ligetbe. A Hősök tere első látványossága a Millenniumi Emlékmű, mely a honfoglalás 1000 éves évfordulójára készült. A szoborcsoport Árpádot és a hét honfoglaló vezért ábrázolja. Az árkádok alól történelmünk nagyjai néznek ránk.

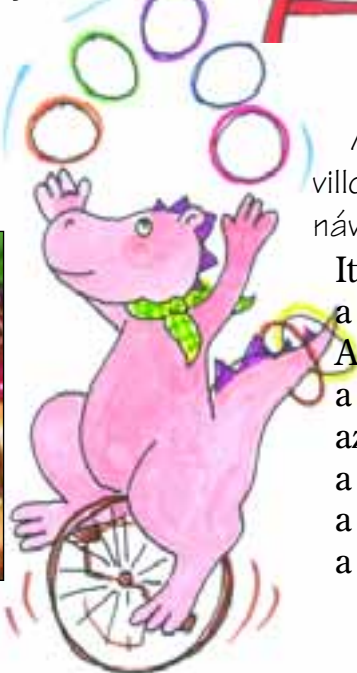
A Városliget valóságos gyermekparadicsom. Az Állatkertben 4000 állat vár bennünket. Az állatódobában együtt játszhatunk a kisállatokkal, körszínházban tapsolhatjuk meg az állatok és gondozók bemutatóját, vagy pónilovak húzta hintóban sétálhatunk az árnyas fák, a Kós Károly-tervezte hangulatos állatházak között.

Az Állatkerttől csak egy ugrás a Vidámpark, ahol körhinták, hullámvasút, óriáskerék és elvarázsolt kastély hívogat.

A városligeti tavon csónakázni, télen korcsolyázni lehet.

Szokott anyukátok Karácsonyra zserbót sütni? Ez a finomság egy francia cukrászról kapta a nevét, akárcsak Budapest leghíresebb cukrászdája, a Gerbeaud. Persze nemcsak zserbószeletet kóstolhatunk itt, hanem dobostortát, gundel-palacsintát, rétest is.

A Fővárosi Nagycirkusz villogó fényekkel, zenebónával csalogat:

Itt látható
a nagyhírű bűvész!
A lábával karikázik,
a kezével citerázik,
az orrával orgonázik,
a fülével figurázik,
a szemével gurgulázik,
a szájával vacsorázik.

Weöres Sándor

A négy királyi főváros 150 évig török uralom alatt állt. Erre ma már csupán néhány török templom (dzsámi), karcsú torony (minaret), kupolás fürdő emlékeztet.

Budapest Európa legnagyobb fürdővárosa is, ahol számos melegvízű gyógyfürdő és strand várja a látogatókat. A Gellért fürdő, a Rudas fürdő és a Széchenyi fürdő mellett a gyerekek kedvence, a margitszigeti Palatinus.

LÁSZLÓFFY ALADÁR OLYAN MAGASZTOS A LÁTVÁNY

Jártatok már Esztergomban?
Szép nagy Duna-parti dombra
építették azt a várat,
hol a múlt magára várat.
Most a várfal térdig érve
belekopott ezer évbe...
De ez mára se lett hátrány,
olyan magasztos a látvány:
híres templom-kupolája
ölel jelképként alája
újat s romot, ettől örök,
bár bevette volt a török.
Őseinknek akadt mersze,
s végül visszavették persze.
István király fővárosa
feledésbe nem megy soha.

Az esztergomi bazilika

A palota
Esztergomban

Esztergom, Magyarország első fővárosa Géza fejedelem idején épült. A Duna fölé ugró sziklán, a Várhegyen már a X. században fejedelmi palota állt, melyet később bővítettek, szépítettek, és 250 évig Árpád-házi királyaink szálláshelye volt. Itt született, és tartotta esküvőjét a német Gizella hercegnővel Szent István királyunk.

Magyarország legnagyobb temploma, az esztergomi főszékesegyház (bazilika) a XIX. században épült. Hatalmas kupolájából a Dunán közlekedő sétahajók kis papírcsónaknak tűnnek.

Visegrád
és a Dunakanyar

Visegrád büszke fellegrát IV. Béla 1250 körül építtette. A díszes királyi palota Mátyás király idején élte virágkorát. Királyaink uralkodókat, követeket fogadtak itt. Mindebből 1900-ra csupán romhalmaz maradt, amelyek egy részét mára újjáépítették.

A palota udvarán ma is lovagi tornákat rendeznek. Mintha a középkorba csöppentünk volna: kürtösök jelzik a királyi pár érkezését, az udvari bolond bukfencet hány, az udvari népek megtapsolják a fényes páncélban küzdő lovagokat. Toldi Miklós emlékére évente megválasztják Magyarország legerősebb emberét.

Ebből a vörösmárvány kútból a fényes lakomák idején fehér és vörös bor csorgott.

Székesfehérvárt Géza fejedelem alapította 972-ben. A magyarok „fehér vára” részben a római időkből maradt faragott kövekből épült. Neve arra is utal, hogy királyi székhely volt már Szent István idején. Bár a főváros innen Esztergomba, majd Budára költözött, Székesfehérvár maradt a magyar királyok koronázási városa.

Székesfehérvár főtere

Mit tartanak az emlékmű oroszlánjai?

Ennyi maradt a a Szent István által építtetett bazilikából, amelyben 1257-ig 37 magyar királyt koronáztak, 17-et itt is temettek el. A koronázó templomot, a királlysírokat és a királyi palotát a törökök kirabolták, elpusztították.

A Szent Jobb – István király akaratot sugárzó jobbját Székesfehérvárról a Bihar megyei Szentjobbra, innen ismét Fehérvárra, majd Raguzába, végül Budára került.

Halála előtt István király Jézus anyjának oltalmába ajánlotta Magyarországot. Ezért ábrázolják Máriát gyakran a magyar koronázási jelvényekkel, és nevezik így latinul: Patrona Hungariae. Régi himnuszunk is hozzá fohászkodik:

Boldogasszony anyánk,
Régi nagy patrónánk,
Nagy ínségben lévén
Így szólít meg hazánk:
Magyarországról,
romlott hazánkról,
Ne felejtkezzél el
szegény magyarokról!

A magyar Szent Korona

Az országalma

Hol őrzik ma a Szent Koronát?

Erre a keresztre esküdtek királyaink

A jogar

Országalapító Szent István szobra Budán

Negyvenezer ember állott a Duna jegén, és Hunyadi Mátyást éltette. Minden templomban meghúzták a harangokat, harsogtak a kürtök, szóltak a sípok, és olyan nagy hangon énekelt mindenki, hogy megtelt a levegőég.

A választás éjszakáját annyi máglyarakás világította meg, hogy az emberek azt hitték, a csillagok szálltak le az égboltról. Soha még királyválasztás ennyi örömmel, ennyi dicsőséggel nem történt.

Egy külföldi követ levele Mátyás király budai könyvtáráról

HEGEDŰS GÉZA írása

Aki láthatta Mátyás királyt, Visegrádot, megnézhetette Budán a Corvina könyvtárat, az soha életében nem feledi el.

Ez a latin szó hollóست jelent. Mátyás király címerében fekete holló van, amely aranygyűrűt tart csőrében. Címere után a királyt is szokták

Hollós Mátyásnak vagy Corvin Mátyásnak nevezni. Minden könyvén ez a hollós címer hirdeti, hogy Mátyás király könyvtárából való. Képzeld csak el, több mint 4000 kötet sorakozik a polcokon!

A nagy terem közepén kényelmes heverő áll, puha bársonypárnákkal. Itt szokott olvasni Mátyás király, ha Budán van. Egyébként ha Visegrádon él, vagy bárhová utazik, mindig visz magával néhány könyvet.

De nemcsak a király olvas itt. A teremben az ablakok előtt magas, ferde tetejű asztaloknál komoly férfiak állnak, és az asztalra tett könyvet lapozgatják. Megtudtam, hogy Mátyás tudósai és költői.

Egyik könyv gyönyörűbb, mint a másik. Minden lapjuk gondosan kifestett, a kezdőbetűk színesek; néha egész képet festett a művész egy-egy kezdőbetű köré. Ezt latinosan inícíálénak nevezik. Némelyik könyv többbe kerül, mint három falu. Mátyás király többet költ könyvekre, mint bárki más a mostan élő uralkodók közül. A könyveket részben selyembársonyba, részben dúsan aranyozott, sötétvörös vagy fekete kecskebőrbe kötik.

Festett oldal és inícíálé egy corvinából

Hogyan jutsz el Budáról Pestre kilenc, Pestről Budára hat lépésből? Mindig csak egy betűt szabad megváltoztatnod.

BUDA		PEST
PEST		BUDA

Beatrice és Mátyás

Hová tették a gyertyát a középkori írnokok?

Buda vára Mátyás korában

A TÉTÉNYI MALOMKŐ

Népmonda

Mátyás király egyszer sötét éjszaka Tétényen kocsikázott keresztül. Ott hevert a szerúton egy nagy, buta malomkő. A király kocsijának a kereke nekiment, a malomkő volt az erősebb, a kerék eltört.

Ott kellett töltenie bizony az éjszakát a királynak egy rongyos csárdában.

Reggel hívatta a kupaktanácsot:

– Hallod-e, te lusták és rendetlenek bírása – rivallt a bíróra –, büntetésül azt parancsolom, hogy mire visszatérek, nekem azt a malomkövet megnyúzzátok!

Törték szegény fejüket a bíró meg a helység vénei, mert nyúztak életükben lovat, ökröt, disznót, kutyát eleget, de malomkövet még almukban sem nyúzott egyik se. Ekkor előállt a bíró siheder fia, s azt mondta:

– Ne búsuljanak, kimegyek édesapámmal reggel a király elébe, csak engem engedjenek majd beszélni!

A CINKOTAI ICCE

Népmonda

Meghallotta egyszer Mátyás király, hogy a kiadott földre a cinkotai pap dupla bért szed. Megüzente neki, hogy másnap reggel fővesztés terhe alatt jelenjen meg a színe előtt Budán.

Reszketett a pap, mint a nyárfalevél, de a kántor azt mondta neki:

– Sose búsuljon kend, plébános uram! Majd én felmegyek Budára.

Felment a kántor – pap képében – Budára.

– Parancsoljon velem, felség!

– Hadd hallom, tudod-e, hol kel fel a nap?

– Felségednek Budán, nekem Cinkotán.

SZÉKELY GÉZA rajzai

Ki is mentek Mátyás elébe, s a fiú nagy bátran előlépett:

– Megkövetünk, bocsánatot kérünk, király urunk, elfelejtettél valamit. Azt pedig, hogy eleven testet nem szoktak megnyúzni. Ha azt parancsolod, hogy nyúzzuk meg a malomkövet, először vetesd véréd.

– Ember vagy, hékás, megmentetted az eszeddel Tétényt! – nevetett Mátyás.

De amúgy se görbült volna meg egy szalmaszála se a tétényi zsuptetőknek, hisz a király csak meg akarta leckéztetni a kupaktanácsot.

– Jól van, megfeleltél. No de mondd meg másodszorra, mennyit ér a király!

– Huszonkilenc ezüstdénárt.

– Éppen annyit?!

– Krisztus urunkat harminc dénárért adták el. Egy híján harmincat a király is megér.

– Most azt találd ki, hogy én mit gondolok!

– Felséged azt gondolja, hogy a cinkotai pappal beszél, pedig csak a kántor áll előtte.

Tetszett a királynak a kántor eszessége.

– Megfeleltél. Egy kívánságodat teljesítem.

Szerette nagyon a kántor a sörítalt.

– Felséges uram, nem kívánok egyebet, csak hogy a cinkotai icce még egyszer akkora legyen, mint a többi – nyelt nagyot a kántor.

– Megadjuk-e? – kérdezte a király az udvari bolondot.

– Hogyne adnánk! – kacintott a bolond.

Futár vitte a hírt, hogy mostantól kétakkora icce járja Cinkotán. Mikor a kántor hazaért, első dolga volt három nagy iccével leereszteni a garaton. Csakhogy amikor fizetésre került a sor, bizony a kocsmáros a dupláját számította a régi iccének. Akkor kapott észbe a kántor: elfelejtette kérni Mátyás királytól, hogy a cinkotai nagy icce annyiba kerüljön, mint más helyütt a kicsi.

TALÁLD KI!

– Jean, hívjon fogorvost!
– Minek, uram?
– A fésűmnek meglazult egy foga!

**Boér Anita,
Sepsiszentgyörgy**

– Mi az: feldobják, de sosem esik le?
– A tetőfedő reggelije.

Deák Tímea

Az idő mindent meggyógyít.
– Tényleg? Akkor most már értem, miért kell olyan sokat várni az orvosnál!

**Kása-Balogh Gergő,
Szatmárnémeti**

– Peti – kérdi a tanító néni nyelvtanórán –, ragozd az ajándékozni igét.
– Én ajándékozom, te ajándékozol...
– Helyes. Milyen időben van ez?

– Hát... Úgy karácsony táján.

**Róth-Balázs Hunor,
Kézdivásárhely**

– Mi az abszolút sportteljesítmény?

– Hosszában átúszni a Dunát.

Kedves Enikő, Nagyvárad

– Szeretsz? – kérdi a fiúgiliszt a lánygilisztától.

– Nem.

– Akkor a tyúk elé vetem magam!

Kis Arnold, Kolozsvár

NOVEMBERI MEGFEJTÉSEK

1. Árvácska
2. Elek apó
3. Harry Potter
4. Ady Endre
5. Gárdonyi Géza
6. Aggteleki cseppkőbarlang

① **Román Hunor, Székelyszáldobos:** olvasd sorba a kezdőbetűket!

1		
2		
3		
4		
5		
6		

② **Bíró Előd Alpár, Székelykocsárd:**

1. Egyik szülő
2. Csonthéjas gyümölcs
3. Öreg
4. Becézett Emőke
5. Tagadószo
6. Öt meg öt

③ **Szilágyi Ágnes Melinda, Aranyosegerbegy:** olvasd sorba a kezdőbetűket!

④ **Dicui Tövissi Adrienn, Mezőfele:** olvasd sorba a szavak el-
lentéteinek kezdőbetűit!

**ALACSONY, OTT, SÍR,
ELSŐ, GYORS, ÜL, KEVÉS**

⑤ **Puşcaş Andrea, Szászrégen:** írd be a nevek becézett for-
máit a rácsba.

1. Katalin
2. Andrea
3. Róbert
4. Ágnes
5. Cecília
6. Sámuel
7. Orsolya
8. Noémi
9. Yvett

⑥ **Egyed István, Felsőboldogfalva:**

1. Nagytestű barna erdei állat
2. Ha becézik, akkor Ilus
3. Fejfedő
4. A gyerek gyereke
5. Postás hozza
6. Aludni szeretne
7. Takarítunk vele

⑦ **Pataki Tímea, Küllőkeményfalva:** olvasd sorba a labirintus elérhető betűit.

S	I	V	E	G	Ő
Z	A	L	F	O	R
H	Á	O	U	K	J
K	I	N	C	B	A

1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				

1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				

⑧ **Szilágyi István, Szőkefalva:**

1. Nyakravaló
2. Lócsemege
3. Becézett Enikő
4. Tagadószo
5. Lámpás is, főzelék is készül belőle
6. Szántóeszköz
7. Zokog
8. Egyik évszak
9. 1!

1	2	3	4	5	6	7	8	9

1	2	3	4	5	6	7

⑨ **Bartis Anette, Arad:**

1. Névelő
2. Nem rossz
3. Földet forgat
4. Férfi párja
5. Skála első hangja
6. Lángol
7. Szikladarab

**Harangoznak a toronyba',
Megy a király a templomba.**

Az ének a rejtvény két színes sorában folytatódik. Küldd el címünkre, ha sikerült megfejtened lehetőleg január 15-éig.

a Rejtvénykirály

VÍZSZINTES

1. A megfejtés első sora

10. Harapott
11. IZLÁMF
12. Középen ragad!
13. Végül zabál!
14. Antal Erika névje-
gye
15. Lel
17. Középen rúgja!
18. Juttat
20. Lilulni kezd!
21. PTYÉ
22. Színe elüt a környe-

- zetétől
24. Takarmánynövény
25. Régies (ÓDON)
26. Orosz uralkodó volt
27. Dó után következik
28. Repülni kezd!
29. Nem sok
31. Sorszélek!
32. Szóváltás
33. Félig zene!
35. Harang csendül,
ének ...
37. Lakásban élő

FÜGGŐLEGES

- ## 2. Toldalék

- ### 3. Gabonát begyűjt

4. Intő közepe!
5. Tépáz
6. Fonaldarab
7. Nem ül
8. K!
9. ÓMAGYAR

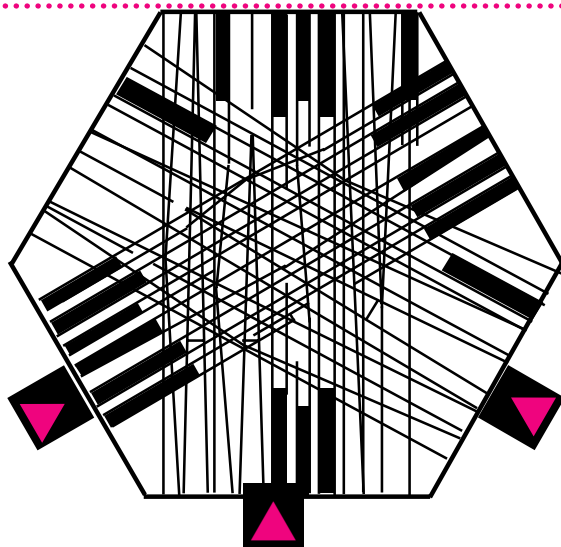
10. A megfejtés második sora

13. Végül Palit!
16. ALIN
17. Kútba a közepén!
19. Fázik, reszket
21. Hagymafajta
23. Kopogni kezd!

24. Tűzhányó okádja
26. Papírdarabka
29. Kikerget
30. Szabó teszi
32. Vadas mással-
hangzói
34. Szántóeszköz
36. Nagy András névje-
gye
37. Nedv
38. Középen pónil

NYERT ESEK

10 A három jelzett irányból nézve, a lapot kissé ferdén a szemed elé tartva olvasd el a Rejtvénykirály üzenetét.

AZ OKTÓBERI REJTVÉNYPÁLYÁZAT megfejtése: *Debrecen, Békéscsaba, Szeged, Szolnok, Kecskemét.* Könyvjutalmat nyertek: **Bálint Árpád Attila**, Székelyudvarhely; **Gödri Tibor**, Brassó; **László Csilla**, Székelyszentkirály; az erdőfülei III. osztály és a krasznabélteki iskolások.

LEVELEZŐ

A **csernátoni** 3-as sz. Iskola IV.; a **homoródmási** Dávid Ferenc Általános Iskola III.; a **marosvásárhelyi** Művészeti Líceum IV.; a **szászrégeni** A. Maior Állami Gimnázium IV. B és a 2-es Általános Iskola IV.; a **sepsiszentgyörgyi** Váradi József Iskola III. E; a **szatmárnémeti** Bălcescu-Petőfi Iskola III. C; a **gyergyószentmiklósi** Fogarassy Mihály Iskola IV. B; a **kovásznai** Orbán Balázs Általános Iskola II. és III. B. osztálya; a **csíkmenasági** III. és IV.; a **kápolnásfalusi** III. és IV.; a **marosszentgyörgyi** IV. C; a **nyárádkarácsoni** II.; a **barátosi** III.; a **szentegyházai** III. és IV. A és B; a **gyergyóalfalui** II. B; a **szalárdi** III. B; a **szilágysomlyói** IV. F; a **nyárádszeredai** III. C; a **csíkszentdomokosi** III. A; a **szilagyballai** III. osztály; a **szilágyszegi** iskolások; **Páll Orsolya**, Marosvásárhely; **András Szilvia**, **Csedő Csilla**, Csíkmenaság; **Márton Kamilla**, Csíkkarcfalva; **Fülöp Blanka**, **Bartos Zsolt**, **Albert Orsolya**, Csíkdánfalva; **Csergő Rebeka**, Gyergyószárhegy; **Buzás Dorottya**, Csíkszereda; **Cioba Henrietta**, Marosvásárhely; **Burján Erika**, Gyergyóditró; **Tankó Anna**, Kaplony; **Foris Zsuzsika**, Bácsfalu; **Tyukodi Petra**, Margitta; **Zsigmond Editke**, Közéapajta; **Karácsony Tímea**, Erdőszentgyörgy; **Kiss Nándor**, Gyergyószentmiklós; **Vass Beáta**, **Kertész Szilamér**, Görgényüvegcsűr; **Fodor Botond**, Székelyudvarhely – ezek az osztályok és gyerekek küldtek mostanában verset, mesét, beszámolót, rajzot nekünk. Megtudtuk, milyen ünnepeket, kirándulásokat szerveztetek, elolvastuk iskolai folyóirataitokat. Köszönjük. Küldjete még!

VII. Kurutty

– a kisiskolások általános műveltségi vetélkedője, amelyen csak arról van szó, ami a gyermekeket igazán érdekli. A téma: *Itthon Erdélyben és otthon Európában*.

A körzeti szakasz 2005. február 12-én, a megyei március 12-én, az országos május 7-8-án lesz.

Jelentkezési határidő

2004. december 20.

Școala Generală Nr. 3; 537275

Sândominic, str. Cseralja,

nr. 901., jud. Harghita;

telefon: 0266-336361;

Kurkó István, tel: 0266-336383;

e-mail: kurutty@kabelkon.ro

Az **októberi „lila kérdések”** a választai: *A tiszavirág rövid életű rovar. Caesar ezer évvel Móra Ferenc előtt élt.*

Guba gubával, suba subával azt jelenti: szegény a szegénnyel, gazdag a gazdaggal illik össze. Kincskereső Kisködmön. Kiteszik a szűrét: nem fogadják szívesen, kitessékelik. Nyertesek: Lacz Bernadett, Csíkszentgyörgy; Balog Csaba, Belényes; Császár Szabolcs, Csíkszereda.

Kiss Nóra, Kunhegyes

TESTVÉREK KUCKÓJA

Nem is teremthetett volna nekem az ég jobb tesót. Ő egyben barátnő számomra. Nem kell tőle szégyellnem semmit, nem kell titkolóznom. Ha valami bánt, megfogja a kezem, leültet, és elmesélem neki. Sajnálom azokat az embereket, akik nem számíthatnak egy igazi testvérré, ha bajban vannak.

Burja Imelda, Halmi

Kicsi voltam, és megkérdeztem anyától, nekem miért nincs testvérem. Ő azt felelte, ha jó leszek, nekem is lesz. Nemsokára megszületett, de nem is egy, hanem egyszerre kettő. Biztos nagyon jó lehettem. Nem volt velük semmi gondom, csak gyönyörködtem bennük. Ahogy nőttek, egyre rosszabbak és síróssabbak lettek. Kellett őket ringassam, etessem a cucliból, és futottam anyáért, mikor sírtak. Mikor megtanultak járni, mindent lehúztak a szekrényről. Három éves koruktól reggel együtt megyünk az iskolabusszal, ők oviba, én iskolába. Most ötévesek, együtt jövünk haza, és nagyon figyelmesnek kell lennem, fogjam a kezüket, nehogy kilépjenek az útra.

Arlet Renáta, Halmi

Szekeres Boróka,
Csíkszereda

Könyvmoly

Minden gyereknek, aki kedveli a fantáziadús regényeket, ajánlom a *Don Quijote de la Mancha* című könyvet Cervantes-től.

„Nem a legismertebb regény, de kiugrik az ember szíve a helyéről, mikor izgatottan olvassa a búsképű lovag és segédje, Sancho Panza izgalmas kalandjait” – írja **Lakatos Csilla, monói molykislány**.

Két **marosvásárhelyi** szorgos moly ajánlata: **Fülöp Diana** szerint a *Csodálatos mesevilág* című könyvben „a világ legszebb meséi találhatók, és gyönyörű színes képek”. **Nemes Szilárd L. Frank Baum** *Mo, a bűvös birodalom* című meseregényét így mutatja be: „Egy király ellenségeiről, barátairól szól, egyik helyszíne a bonbonfarm”.

Havonta
3 díjat
sorsolunk ki!

Nem mindegy, honnan figyeljük a dolgokat. Másképp néz ki a szoba, ha a szőnyegen hanyatt fekvő, a széken ülve vagy az asztal tetejére állva nézed. De még a bögréd is különbözőképpen fest, ha reggeli közben felülről vagy oldalról figyeled. Figyeld meg a budapesti Mátyás-templom fényképét a címlapon illetve az 5. oldalon. Én magam a karácsonyfát rajzoltam le oldalról és felülről.

Keress egy olyan tárgyat, ami szerinted érdekes lehet különböző szempontból ábrázolva. Figyeld meg alaposan, rajzold le, aztán küldd el nekem. Várom!

Maszat Művész

1

2

Szólj, szám!

1. Lakatos Csilla, monói nyelvőrünk javaslata, hogy gyűjtsetek minél több közmondást a **kutyáról, a verébről, a disznóról, a lóról**.

2. A szavakból egy-egy betűt kivonva értelmes szót kaptok. Ezeket és a kivont betűkből összeálló nevet küldjétek el. Mit tudtok a szent püspökről?

egres, perec, mérleg, törlő, éles, barka, font

3. Pótoljátok a hiányzó **j** vagy **ly** betűt a madárnevekben. A sorból kilógó madárnévnek van még egy közismert neve. Mindkettőt küldjétek el megfejtésként.

harká_, kese_ű, bago_, pu_ka, karva_, gó_a, sza_kó, ö_v, sirá_, seregé_

Októberi megfejtések: 1. ezt, kezdtem, lesz, egy, szeretjük, kardja, bontsa, habcsók, egészség, öntsd; 2. baromfit tenyészt, krumplit termeszt, tejet termel; búzát vet, virágot ültet; a cukor a vízben oldódik, a jég a melegben olvad; örömet szerez, bánatot okoz; kimeszeli a helyiséget, bebarangolja a helyiséget. 3. Kányádi Sándor. **Nyertesek:** **Bartha Vivien Emőke**, Tordaharaszti; **Váncza Loránd**, Szamosardó; a **marosvásárhelyi 13-as Iskola III. C osztálya**.

Köszönöm a sok izgalmas képregényt!

Legjobb

Gyalai Beatrice, nagybányai (1);

Dániel Rajmund, csíkmenasági (2);

Csak Réka Imola, maroskeresztúri (3)

inásaim munkája tetszett.

3

Itt születtem

Hány falu Hármásfalú?

Adnak-e csókot

Csókfalván?

Tréfás kérdéseinkre
komoly választ kaptok
a februári Napsugárban.

Csíksszentdomokostól 12 km-re északra egy kis városba érkezünk: Balánbányára, amely az Olt folyó völgyében terül el.

Nevét Balánhavasról kapta. Itt a legenda szerint a XVIII. században egy Balán nevű betyár tanyázott.

A valóságban a felcsíkiak a bükkerdők sárgás-szöke, tájszóval balán, pejbalán színű látványáért nevezhették így a havast. A várostól délre helyezkedik el a Pásztorbükk, ahol Kristály és Ördög lefejezte Báthory Endre erdélyi fejedelmet. Ennek emlékére évente búcsút tart itt a katolikus egyház.

Balánbánya az Olt folyó völgyében terül el.

Az Egyeskő

A város éghajlata nedves, hideg, a levegő hőmérséklete gyorsan változik.

A város lakosságának többsége a bányavállalatnál dolgozott, de mivel a réz eltűnően, a bányászok száma és a lakosság is hónapról hónapra csökken.

Legismertebb turisztikai látványosságunk az Egyeskő, amely a várostól egy órai gyaloglásra van. Magassága 1608 méter. Nevét onnan kapta, hogy egyes-egyedül áll az Öcsém és a Nagyhaagymás hegység között.

A református templom

A katolikus templom

Zerkula Judit rajza

A katolikus templomot a XIX. században építették a Francia Köztársaság segítségével, és Nepumuki Szent János nevét viseli. Ortodox és református templom is van városunkban.

Városunkban két óvoda, két általános iskola és egy liceum működik, ahol a környező falvak diákjai is tanulnak. Iskolánk két épületből áll, alsó és felső tagozaton, román és magyar nyelven tanulnak benne.

Iskolánk Geo Bogza író nevét viseli, mivel a „Cartea Oltului” című regényében megemlíti városunkat, az Olt forrását és az Egyeskőt. Minden évben megtartjuk az iskolanapokat, amelyeken vetélkedők, sportjátékok, előadások szórakoztatják a közönséget.

Joja Péter rajza

Iskolánk

A Botorka néptáncegyüttes

Minden évben megrendezzük a farsangi bált.

Ezen kívül mi, a magyar I-IV. osztályosok évente szavalóversenyt, farsangi bált tartunk, ahová a helyi tévét is meghívjuk, majd türelmetlenül várjuk, hogy lássuk magunkat.

Kicsik és nagyok táncolnak a Botorka néptáncegyüttesben, amely nemcsak Erdélyben, hanem Magyarországon is nagy sikerrel lép fel.

Dióhéjban ennyit a nagyvárosok zajától messze eső szülővárosunkról. Kevés népe szeretettel fogad minden idejövő turistát, látogatót a Botorka Néptáncfesztiválra, a Bányásznapi, a Városnapokra.

Meghívunk, látogassatok el hozzánk! Honlapunk (www.geobalan.as.ro), e-mail címünk (geo.bogza@email.ro) is van, kattints rá, írd nekünk, ígérjük, nem fogsz csalódni!

Készítette

Szabó Rita IV. E osztályos tanuló
Forika Erika Mária tanító néni
segítségével.

– Ma a vívás következik – jelentette be az elefánt.

– Éppen ideje! – csattogtatta meg hatalmas agancsát a szarvasbogár. – Nálunk az a szokás, hogy megvívunk egymással a tölgyfa ágán kifolyó finom nedvért, amelyet mindnyájan szeretünk. A gyengébbet lelökjük az ágról.

– Nem valami sportszerű eljárás – vélte a cerkófmajmocska.

– De hatásos, s a vesztes sem üti meg magát, hiszen szárnya van, hadd használja!

– Mi csak akkor vívunk, ha idegen tolakodik be a birtokunkba vagy éppen a családjunkba, tehát akkor, amikor baj van – emelte magasba gyönyörű agancsát a gímszarvas.

– Ilyesmíró már hallottam – kottyant bele a fülesbagoly. – Ezt nevezik az emberek bajvívásnak.

– Elképzelni sem tudom, hogy lehet ezzel a nagy, ágasbogás szerkezettel vívni. Én inkább lökdösődésnek mondanám – vélekedett a csimpánz. – S mit csináltok, ha az agancsok összeakad?

– Hát abba akár bele is pusztulhatunk. Ezért találó a bajvívás elnevezés, mert akkor bizony komoly baj van – bólintott méltóságosan a gímszarvas.

– Nem sportszerű – állapította meg a dámszarvas. – A szabályokat mindig be kell tar-

BITAY
ÉVA

ÁLLATOLIMPIA

tani. Mi például nem rontunk csak úgy egymásnak, hanem előzőleg bemelegítünk: fej fej mellett masírozunk fel-le, s „vezényszóra” fordulunk szembe egymással. Ha egyikünk gyorsabban „jön tűzbe”, nem szúrja váratlanul oldalba gyanútlan társát, hanem szépen megvár-

Kardszarvú
(bejza)
antilopok

ja, míg az szembefordul vele.

– Nagyon becsületes dolog – helyeselt az állatok.

– Nézzétek meg az én szép, hosszú, egyenes szarvamat – nézett büszkén körül a jávorantilop. „Kardunkat” azonban

nem arra használjuk, hogy leszúrjuk egymást. Nálunk a mutatvány a fontos. Úgy vívunk egymással, mint a színészek a színpadi fakardokkal: fegyvereink nagyot csattannak, de komolyabb kárt nem teszünk egymásban.

Vörös óriáskenguruk

– Azt hiszem, a legszebb kardom mégiscsak nekem van – vetette hátra fejét az észak-afrikai gejza antilop. Hosszú, enyhén ívelt szarva túlért testének felén.

– Úgy tudom – ugrott elő a kenguru –, hogy az emberek a boksztolást ökölvívásnak nevezik. Ebben pedig verhetetlen vagyok. Ha megtámadnak, gyorsan leülök a hátsó lábaimra, farkammal megtámasztom magam, s mellső lábaimmal valóságos bokszmeccset vívok. Időnként farkam tövére támaszkodva izmos hátsó lábaimmal hirtelen nagyot rúgok támadóm védtelen hasába.

– Hát ez végképp sportszerűtlen! – kiáltották felháborodottan az állatok. – A kengurut kizárjuk a versenyből!

KISKÓPÉ
Havonta
3 díjat
sorsolunk ki!

Szarva van, de nem bivaly, sörénye van, de nem ló, karcú a lába, de nem őz, néha szakállt visel, de nem kecske, nagy csapatokban vándorol Afrika szavannáin, a neve három betűből áll. Mi az?

Októberi megfejtés: sündisz-nó. Könyvjutalmat nyertek: Gábor Emese, Csíkszentkirály; Kádár Ferenc, Aranyosgyéres; Jakab Emőke, Bélafele.

Gímszarvasbikák

Sárkányok, Kámpicsok, Döhék varázslatos világa

elvenedik meg a Kolozsvári Magyar Színház **A kék csodatorta** című előadásán. December 19-én 11 órától, 24-én 17 órától nézhetitek meg. A pénztár telefonszáma: 0264-593468. A csoporttal érkezők árkedvezményt kapnak. A következő hónapok előadásait is beharangozzuk. **Meglepetés!** Az egyik bélyeggyűjtő osztály a színház ajándékaént ingyen nézheti meg ezt a zenés, vidám mesejátékot. Vajon ki lesz a szerencsés?

December 4-én, Szent Borbála napján gyümölcságot tettek vízbe. Ha Karácsonyra kivirágzott, azt jelentette, hogy hamarosan férjhez megy a lány, és jó lesz a következő évi termés.

December 6. – a jótevő Szent Miklós püspök napja. A Mikulás ajándékot, virgácsot, és ha megrázta szakállát, havat hozott.

December 13-án, Luca napján fokhagymával, kereszttel űzték el a boszorkányokat. Tálkába búzát ültettek, lucaszéket, lucakalendáriumot készítettek. Időjárást, férjet jósoltak, a legények mókáztak is. Kicserélték a kapukat, a szekeret szétszedve felvitték a csűr tetejére, töklámpással ijesztgették a lánvokat.

December 24-e, Ádám és Éva szigorú böjtnap volt. Így a Kisjézus születését köszöntő Karácsonyes-tén húsfélét nem ettek, viszont minden szent erővel telt meg. Az alma, a dió, a fokhagyma egészséget, a mák, a bab, a borsó szaporaságot, gazdagságot hozott. A gazdasszony új abroszt szőtt, varrt,

Decembéri jeles napok

December 31-e, Szilveszter a zajos, vidám óévbúcsúztatás napja volt régen, és az ma is.

ezzel terítette meg az ünnepi asztalt, s majd év közben sütőabroszként használta, hogy a kenyér jobban keljen. Az asztal alá gabonát, szerszámokat tettek, hogy bő legyen az új év. A család együtt ülte körül az asztalt, együtt ment éjfélkor a templomba.

December 25., 26., 27. – Karácsony, István és János nap a vidám mulatság, az evés, ivás napjai. Kántálók, betlehemesek, regösök, névnapot köszöntők jártak házról házra.

December 28. – Aprószentek napja. A Heródes parancsára megölt kisfiúk emlékére veszővel paskolják meg a lányokat, hogy most ők szenvedjenek, és hogy elűzzék tőlük a gonoszt, a betegségeket.

**E havi lapszámunk
támogatói:**

**Vágjátok ki, és
ragasszátok nevetek
mellé a gyűjtőlapra.**

Angyalkák az ünnepi asztalra.

Ha nincs arany vagy ezüst papírod, torta-papír, poháralátét vagy fehér lap is épp jó lesz. A test, a rakott palást félkörből, a fej, a haj csíkból alakul ki. A hajtincseket ceruzával pödörjétek fel.

A gyergyóalfalui III. osztály Karácsonyról mesél

Már Mikulástól szoktuk számolni a napokat Karácsonyig. Az emberek karácsonyfát és jegenyefát vásárolnak, hogy díszítsék fel az Úr születésnapjára. A gyerekek énekelni mennek Ádám és Éva estéjén. Akiiket Karácsonykor a gyerekek megénekelték, azokat meg is aprószentekelik. A legények nyolc ágú fonalat készítenek, versikét mondanak, és gyengéden megpaskolják a leányokat.

Aprószentek, Dávid, Dávid,
Künn a jégen korcsolyázik,
Eltörött a korcsolyája,
Van bükkfája, megcsinálja.
Fúrja-faragja, mégis
a hátán hordozza.

Adjon Isten erőt, egészséget,
Léleküdvösséget!

Aprószentekeléskor megemlékezünk azokról a kisbabákról, akiket Heródes megöletett. Minden évben nagyon várom a Karácsonyt és a többi téli ünnepet.

Török Ádám

Karácsonykor Jézus Krisztus születik, és a család boldogan ünnepel. Karácsonykor angyaljárás van, és boldogok a gyerekek. Én is nagyon boldog vagyok.

Török Koppány

December elején édesanyám adventi koszorút készít. Négy vasárnap gyertyát gyújtunk, békességben, szeretetben várjuk Jézus Krisztus születését, és hogy jöjjön az angyalka, mert sok ajándékot szokott hozni, és szép karácsonyfát.

Én és a testvérem rokonokhoz, szomszédokhoz megyünk, az ajtóban karácsonyi éneket énekelünk, ezért édességet és pénzt kapunk.

Pál András

Karácsonykor együtt van a családdunk. Amíg énekelni megyünk, addig eljön az angyal, elhozza a karácsonyfát és az ajándékokat.

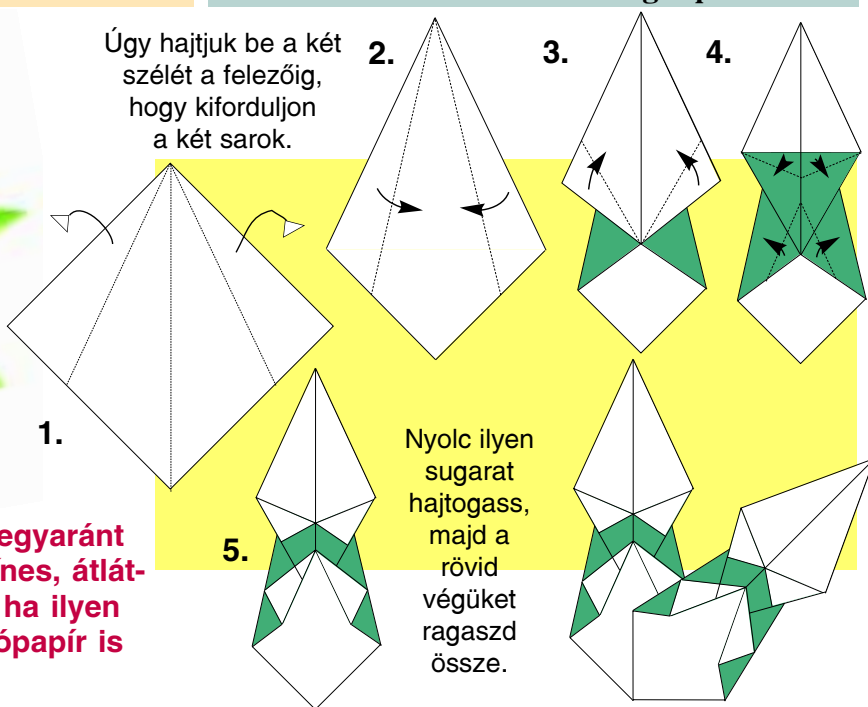
Este az egész család templomba megy szentmisére, megnézni a pásztorjátékot. Ahogy hazaérünk, töltött káposztát vacsorázzunk és finom mákos-diós kalácsot.

Nagyon szeretem a karácsonyt, mert ekkor született a kis Jézus, és ez a szeretet ünnepe.

Koncsag Alpár

Ablakon és karácsonyfán egyaránt szépen mutat ez a csillag. Színes, átlátszó papírból a legszebb, de ha ilyen nincs, a csomagoló- vagy írópapír is megteszi.

MÓRICZ ZSIGMOND

KARÁCSONYI ÉNEK

Öklömnyi ember voltam. Sindevész testű, bámécszkodó szemű. Órákig gubbaszkodtam a nagyanyám meleg karosszékében, s néztem a pattogó tüzet a kályhában, vagy a sűrűn hulló hópelyheket az ablakon túl. Zúgott, pergett, zakatolt a varrógép, virágos szövetdarabok bújtak át a táncoló tű alatt, s mint idres-bodros ruhácskák bújtak ki a túlsó oldalon. Édesanyám pihenés nélkül dolgozott rajtuk.

– Holnap Karácsony – mondta. – Karácsonykor kész lesz az új ruha. Karácsonykor mindenkinek boldognak kell lennie.

– Édesanyám, mi az a Karácsony? – kérdeztem.

Ő hosszan rám nézett, és így szólt szelíden:

– Nagy ünnep. Örömnép. Akkor született a Kisjézus, a világ megváltója...

Télen született, mert akkor volt a legszomorúbb a világ, és ő örömet hozott bele... Ő adott minden örömet, ami télen van...

Szomorú volt a világ odáig, fekete volt a háztető, az utca, a kert, a szántóföld. Szegény föld, hogy fázott, szegény fák, hogy reszkettek, dideregtek, szegény világ beteg volt. Hanem mikor eljött a Kisjézus, vidám, pajkos hópelyhekből terített rá dunnát, amely csillog a napon, szikrázik a sugáron, repül a szélben. Őh be jó, eljött a Kisjézus a világra.

Kis madár szállt az ablakpárkányra. Vigan ugrált, bóbiskolt, tollászkodott.

– Édesanyám, a kis madárnak is örömet hozott Jézuska Karácsonykor?

– Annak is. Azért örül ez a kis veréb, azért van jó kedve. Istenem, micsoda nagy ünnep Karácsony.

Egy ember ment el a kerítés alatt nagy bundában, szőrös süvegben, felnézett az ablakra, és rám mosolygott.

– Édesanyám, az embereknek is örömet hozott a Kisjézus Karácsonykor?

– Őh, nekik hozott igazán nagy örömet. Őértük jött a világra. Mindnyájukat megvigasztalta. Aki beteg volt, meggyógyította, aki szegény volt, gazdaggá tette, akinek valami nagy bűne volt, és félt a büntetéstől, annak megígérte, hogy megengeszteli iránta a jó Istent. És erre mindenki vidám lett.

– Őh be jó, hogy lejött a Kisjézus erre a világra.

Bealkonyodott, és jöttek bátyáim, néném az iskolából. Együtt voltunk mindnyájan, apám, anyám és minden testvérem. Körülültük a nagy asztalt, megettük a jó vacsorát, és ropogtattuk a mogyorót, mint a mókusok. Az ablak alatt pedig felcsendült a kántálók éneke: Krisztus Urunknak áldott születésén,/ Angyali verset mondjunk szent ünnepén...

Édesapám két fehér pénzt adott nekem, a legkisebbnek, hogy vigyem ki a fiúknak. És én nagyon, nagyon örültem, hogy vihettem, s ők úgy örültek, mikor megkapták. Mennyi öröm, mennyi öröm! Mikor aludni mentünk, így imádkoztam:

– Édes Kisjézus, óh be jól tetted, hogy eljöttél a világra Karácsonykor, és örömet hoztál a vadrózsabokrokknak, a kismadárnak, a bácsiknak, a néniknek meg nekem... Boldog Karácsonyt, boldog Karácsonyt!

Illusztráció: Tóth Edina, Brassó; Kolcsár Arnold, Szászrégen; Polcz Helga, Szatmárnémeti; Keszezh Noémi, Marosvásárhely; Haba Rareş, Szászrégen; Heinrich Emese, Mezőfény.

Történt egyszer, hogy egy Peti nevű gyerek nagyon hosszú listát írt a Mikulásnak. A Mikulás nem adhattott egy gyereknek annyi játékot. Peti elszomorodott, de eszébe jutott, hogy nem csak rá gondol a Mikulás, hanem az összes gyerekre. Végül nagyon örült annak a három ajándék-
nak is. Belátta, hogy nem lehetünk telhetetlenek.

Elek Géza, Szalárd

**Koncz Kriszta,
Szatmárnémeti**

Konnát Árpád, Kovászna

Mindig a nagyszüleimmel töltöm a Karácsonyt. Mindig megmaradnak a jó emlékek a Karácsonyról, amikor sütöm a mézeskalácsot. Én díszítettem. Egy-szer ráéjttem a díszítőt, de nagymama csak nevetett.

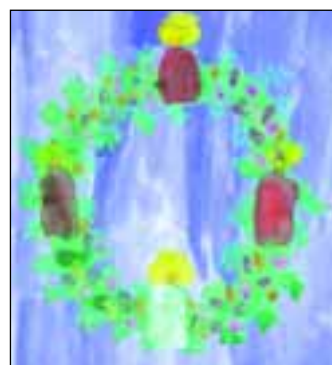
Portik Emese, Gyergyószentmiklós

Alig várjuk már Karácsonyt,
Hogy égjen gyertya az ágon,
Együnk finom süteményt
És egy kis diós lepényt.

Kis Jézusunk várva-várunk,
És mi mindig hön imádunk.
Negyedik osztály nagyon jó,
Az eszünk helyénvaló.

Fóris-Ferenczi Hanna, Kolozsvár

**Pálfi Mónika,
Felsőboldogfalva**

Ha én angyal lehetnék,
Akkor máris jó lennék.
Úgy énekelnék,
Mint egy kántor
(úgy is énekelek),
Az édesapám is kántor.
Tyukodi Emőke, Sarmaság

**Bátori Barbara Emőke,
Nagykároly**

Jön a Jézuska
Kezében karácsonyfával,
Alatta meg sok-sok
Szép kis ajándékkal.
Vége van az évnek,
Jön helyette új év,
Az új év is szép lesz,
Tán szebb, mint a régi.
Szilágyi Ágnes, Aranyosegerbegy

Elaludt a bágyadt táj,
És dunnájával a hó
Be-betakargatja,
Hisz ő is fázik,
Nem csak az angyalka.

**Szilágyi Renáta,
Magyarlapád**

Crasi Leona, Kolozsvár

Fischer Anasztázia, Mezőfénny

**Jakab Noémi,
Csittszentiván**

Anyukámmal a szomszédban voltunk, és amikor mentünk hazafelé, csilingelést hallottunk. Egy fehér ruhás lényt láttam, ahogy fölfele szállott, és megvilágította az eget. Ekkor a szívem megtelt melegséggel. Gyorsan előreszaladtam, és a szobában fölkapcsoltam a lámpát. Hát ott ragyogott a szoba közepén a szép karácsonyfa, tele ajándékokkal!

Páll Norbert, Orbaitelek

Irka Jirka

Karácsony este, amikor vártuk az Angyalkát, csilingelést hallottunk. Kiszaladtunk a testvéremmel az udvarra, de nem láttunk senkit. Bementünk a szobába, és leültünk az ágyra. Türelmesen vártunk.

Egyszer csak belépett az ajtón az Angyalka, kezében volt a karácsonyfa, és így szólt hozzánk:

– Gyertek, énekeljük el a „Mennyből az angyalt”!

Zakariás Arnold, Orbaitelek

Foris Ágota, Brassó

**Pantilimon Rajmond,
Gyergyószentmiklós**

Kutya ugatja: Mikulás!
Hozzad is eljő majd, meglásd.
Cica nyávogja: Karácsony!
Boldog ünnepeket, barátom!

Csillag Attila, Arad

Egy este, amikor fehér, csillogó hó hullott az ég kötényéből, egy szerény kis gyertya türelmetlenül lesett ki az ablakon. Csak az volt az álma, hogy a karácsonyfán táncolhasson a lángocskája.

Amikor Holdanyó és unokái, a csillagok bevilágították a várost, az angyalok leszálltak egy kis karácsonyfával a szobába. A gyerekek ujjongva kiáltották:

– Édesapám, édesanyám, itt járt az angyalka!!!

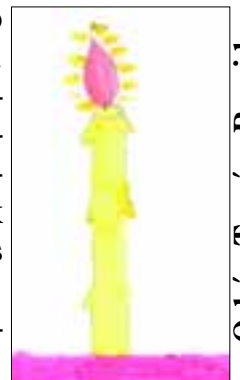
A kis gyertya a fa tetején villogott. Mindenki őt csodálta. Gyertyatestvérei irigyen pislácoltak. Kandalló-

mama és Mécses-papa sem vette jó néven, hogy elhanyagolják őket. A kis gyertya lángja mesésen lejtette táncát.

Egyszer csak sükító, fertelmes szél tört be az ablakon, és minden lángot kioltott. A család a sarokba menekült, és kucorogva várta, hogy a szél eltávozzék. Csak a kis gyertya lángja birkózott meg vele. Ezután meggyújtotta testvérei lángját, életet lehelt Kandalló-mamába és Mécses-papába, akik belátták a lángocska erejét. Mindnyájan együtt ünnepeltek aznap este. Amikor a kis gyertya már egészen elfogyott, Kandalló-mama így mesélt unokáinak róla:

– Milyen bátor volt, milyen merész és milyen erős! Ő legyen a ti példaképeitek!

Újvárosi Dalma, Székelyudvarhely

Orbán Tamás, Parajd

Kiss Tímea, Mezőfény

**Címlap – háttér
Bartha Vivien,
Tordaharaszton**

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft. Szerkesztik: ZSIGMOND EMESE főszerkesztő, MÜLLER KATI képszerkesztő. A szerkesztőség postacíme: 401050 Cluj, Str. L. Rebreanu, Nr.58./28., C.P.137. Telefon/fax: 0264/541323. Megrendelhető a szerkesztőség címén. E-mail: napsugar@mail.dntcj.ro Honlap: <http://www.dntcj.ro/NGOs/napsugar>; A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont RO14RNCB2200000005690001 B.C.R., SUC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL. Készült a kolozsvári TIPOHOLDING Rt. Nyomdájában. ISSN 1221-7751 Ár 15000 lej

Krisztus Jézus született,
örvendezzünk,
Néki örömeinket
zengedezzünk.

Boldog Karácsonyt kívánunk!

Tészbábó Júlia Nagy karácsonyi képeskönyvéből